

KVALITETSDEKLARATION

Skördeprognos för spannmål och oljeväxter 2026

Ämnesområde

Jordbruk, skogsbruk och fiske.

Statistikområde

Jordbrukets produktion.

Produktkod

JO0605

Referenstid

2026

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikansvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	3
1.2.1 Objekt och population	3
1.2.2 Variabler	3
1.2.3 Statistiska mått	3
1.2.4 Redovisningsgrupper	3
1.2.5 Referenstider	3
2 Tillförlitlighet	3
2.1 Tillförlitlighet totalt	3
2.2 Osäkerhetskällor	4
2.2.1 Urval	4
2.2.2 Ramtäckning	5
2.2.3 Mätning	5
2.2.4 Bortfall	5
2.2.5 Bearbetning	5
2.2.6 Modellantaganden	5
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	5
3 Aktualitet och punktlighet	6
3.1 Framställningstid	6
3.2 Frekvens	6
3.3 Punktlighet	6
4 Tillgänglighet och tydlighet	6
4.1 Tillgång till statistiken	6
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	6
4.3 Presentation	6
4.4 Dokumentation	6
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	6
5.1 Jämförbarhet över tid	6
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	6
5.3 Sam användbarhet i övrigt	6
5.4 Numerisk överensstämmelse	6
Allmänna uppgifter	7
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	7
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	7
C Bevarande och gallring	7
D Uppgiftsskyldighet	7
E EU-reglering och internationell rapportering	7
F Historik	7
G Kontaktuppgifter	9

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Då det finns ett behov av skördeinformation som kan redovisas vid ett tidigare tillfälle än slutliga skördeuppskattningar har Jordbruksverket utvecklat en prognosmetod för att uppskatta skörden av olika spannmåls- och oljeväxtgrödor utifrån väderdata och tidigare års skördar.

Skördeprognoserna publiceras årligen i augusti och avser innevarande års förväntade skörd av spannmål och oljeväxter under förutsättning att vädret från och med augusti till skördetillfället inte avviker från det normala.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Användare av statistiken är Jordbruksverket och jordbrukets organisationer. Statistiken används för planeringsverksamhet och marknadsbevakning.

1.2 Statistikens innehåll

Hektarskörd och totalskörd av spannmåls- och oljeväxtgrödor.

1.2.1 Objekt och population

Objekten är de grödor som ingår i redovisningsgrupperna (se 1.2.4).

1.2.2 Variabler

Skördar uttryckt i kg per hektar och ton totalt.

1.2.3 Statistiska mått

- Totala skörden uttryckt i tusen ton.
- Hektarsköörden uttryckt i kg/ha.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Regioner:

Hela riket.

Produkter:

Spannmål: Höstvete, vårvete, råg, vårkorn, höstkorn, havre, höstrågvete, vårrågvete, blandsäd

Oljeväxter: Höstraps, vårraps, höstrybs, vårrybs

1.2.5 Referenstider

Avser kalenderåret 2026.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Det är svårt att bedöma tillförlitligheten i resultaten. I tablå E och F i statistikrapporten påvisas den procentuella skillnaden för hektarskörd

respektive totalskörd mellan prognosen och den slutliga skördeuppskattningen för de senaste 5 åren.

2.2 Osäkerhetskällor

De gjorda prognoserna bygger på verkliga uppgifter av väderdata fram till och med juli aktuellt år. För efterföljande månader har årets väderdata satts till normalvärden, vilket gör att prognoserna kan slå fel om årets väder i augusti och september skiljer sig markant från normalåret. Normalvärde är i detta fall genomsnitt av de senaste 30 åren.

Varje län motsvarar en väderstation vilket också kan påverka resultaten betydligt då förhållandena kan skilja sig åt inom ett län. Vissa stationer har lagts ner och vissa har tillkommit sedan 1965 vilket gör att alla tidsserier inte utgörs av data från en station utan har tagits fram utifrån olika stationer. Om ett värde en månad saknas för en station, används värde från en annan station/län.

Modellen med de vädervariabler som används, månadsmedelvärdet för dygnsmedeltemperaturen och månadsvärde för nederbörden, tar inte hänsyn till hur temperatur och nederbörd fördelar sig över månaden. Om exempelvis nederbörden kommit under en kort period en månad påverkar detta skörden annorlunda än om nederbörden varit jämnt utspridd över månaden.

Inför 2023 års prognos lade vi därför till fyra variabler i modellen:

$d_1 - d_4$ = månadsmedelvärdet av de fem dygn med högst temperatur klockan 12.00 där $d_1 = \text{mar}$, $d_2 = \text{apr}$, ..., $d_4 = \text{jun}$.

$e_1 - e_4$ = månadsmedelvärdet av de fem dygn med lägst temperatur klockan 06.00 där $e_1 = \text{mar}$, $e_2 = \text{apr}$, ..., $e_4 = \text{jun}$.

$f_1 - f_4$ = månadsvärde för antal dagar med nederbörd större än 0 mm där $f_1 = \text{mar}$, $f_2 = \text{apr}$, ..., $f_4 = \text{jun}$.

$g_1 - g_2$ = kombinationsvariabel av månadsvärde för antal dagar med nederbörd och månadsvärde för nederbörden. där $g_1 = \text{apr}$ och $g_2 = \text{maj}$.

De slutliga skördeuppskattningarna, som delvis ligger till grund för denna prognos, har inte tagits fram med samma metod genom åren. Tidigare baserades dessa skördeuppskattningar främst på provtagningar i fält medan de sedan 1998 baseras på webbenkäter eller telefonintervjuer. Som en följd av metodbytet har hektarskörderna fått en något annorlunda innebörd. När statistiken baserades på skörden från provtytor avsåg hektarskörderna skörd per besädd areal. När uppgifterna nu hämtas från jordbrukarna blir det mer fråga om en hektarskörd som avser skörd per bruttoareal av grödan. Det skulle i så fall ge en något mindre hektarskörd. Effekten blir dock inte så stor eftersom de uppmätningar av arealerna som har gjorts efter EU-inträdet har medfört att lantbrukarnas redovisning av grödarealerna under senare år överensstämmer allt bättre med den besädda arealen. De prognosmetoder som använts här blir något osäkrare om nivån på den faktiska skörden ändrats till följd av metodbyte.

2.2.1 Urval

Ej tillämpligt.

2.2.2 Ramtäckning

Ej tillämpligt.

2.2.3 Mätning

Prognoserna bygger på:

- definitiva uppskattningar av tidigare års länsvisa skördar enligt den officiella skördestatistiken
- väderdata från SMHI för tidigare år och innevarande år
- uppgifter om stödsökta arealer aktuellt år.

Skördeuppskattningarna utfördes fram till och med 1997 som objektiva mätningar i fält av skördeutfallet för samtliga grödor.

Skördeundersökningar av spannmål och oljeväxter grundar sig sedan 1998 på lantbrukarnas uppgifter genom webbenkäter eller telefonintervjuer. Dessa resultat är inte lika tillförlitliga som objektiva mätningar.

Metodbytet för skördeundersökningarna medför att även tillförlitligheten i skördeprognoserna påverkats.

2.2.4 Bortfall

Ej tillämpligt.

2.2.5 Bearbetning

Med hjälp av regressionsmodeller estimeras förväntad skörd för enskilda grödor länsvis. En trendvariabel inklusive vädervariabler används som förklarande variabler. Dessa är olika för olika grödor och län.

2.2.6 Modellantaganden

I modellen sätts vädervariabler för augusti till oktober innevarande år till genomsnittet av tidigare år. Modellen förutsätter med andra ord att vädret, med avseende på månadstemperatur och nederbörd, förväntas följa ett normalt mönster.

För höstkorn, höstrågvete, vårrågvete, blandsäd, höstrybs och vårrybs baseras inte prognoserna direkt på väderdata då det inte finns nog långa tidsserier med skördestatistik för att kunna skapa tillförlitliga modeller. Prognoserna för dessa grödor baseras istället på vilka samband de har med andra grödor.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Data som redovisas i rapporten är en prognos. Procentuella skillnader mellan prognos och slutliga skördar för de fem senaste åren redovisas i tablå E och F i statistikrapporten. Skillnaderna för hektarskördar redovisas per gröda och för totalskördar per gröda, med undantag för vår- och höstrybs som inte redovisas enskilt i prognosen. Samt totalt för spannmål respektive oljeväxter.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Ungefär 10 dagar efter att vädret för juli innevarande år finns tillgängligt.

3.2 Frekvens

Skördeprognos görs i början av augusti varje år.

3.3 Punktlighet

Redovisning enligt plan i augusti 2026.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistiken presenteras i en statistikrapport på Jordbruksverkets webbplats www.jordbruksverket.se/statistik, samt i Jordbruksverkets statistikdatabas. I samband med publiceringen ges även ett pressmeddelande ut med de viktigaste resultaten.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Ingen ytterligare statistik finns att tillgå.

4.3 Presentation

Redovisning sker i form av text, tabeller och diagram.

4.4 Dokumentation

Dokumentation sker i statistikrapporten och denna kvalitetsdeklaration, samt *Statistikens framställning* som blir tillgänglig på webbplatsen när prognosen publiceras.

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Jämförbarheten är god med tidigare års skördeprognoser.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Jämförbarheten är god med tidigare års definitiva skördestatistik för Sverige samt med skördestatistik för andra länder inom EU.

5.3 Sammanvändbarhet i övrigt

-

5.4 Numerisk överensstämmelse

-

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Tillhör Sveriges officiella statistik (SOS)

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen ([SFS 2001:99](#)) och förordningen ([SFS 2001:100](#)) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrift ([SCB-FS 2016:17](#)) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen ([SFS 2009:400](#)).

För att skydda enskilda personers eller företags sekretessreglerade uppgifter säkerställs att de inte kan röjas direkt eller indirekt i den statistisk som offentliggörs.

Vid behandling av personuppgifter, det vill säga information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt EU:s dataskyddsförordning ([2016/679](#)).

C Bevarande och gallring

Kopior av samtliga Jordbruksverkets statistiska rapporter med tillhörande kvalitetsdokument levereras till Kungliga biblioteket för bevarande.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger inte.

E EU-reglering och internationell rapportering

Inom EU regleras denna statistik genom Europaparlamentets och Rådets förordning (EU) 2022/2379 av den 23 november 2022 om statistik över insatsvaror och produktion i jordbruket, om ändring av kommissionens förordning (EG) nr 617/2008 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 1165/2008, (EG) nr 543/2009 och (EG) nr 1185/2009 samt rådets direktiv 96/16/EG. Samt kommissionens genomförandeordning (EU) 2023/1538 av den 25 juli 2023 om tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/2379 vad gäller statistik över produktion av grödor.

F Historik

Skördeprognoser har genomförts i olika omgångar och på olika sätt. De väderleksbaserade skördeprognoserna utvecklades på slutet av 70-talet och återupptogs 1999. Från början användes skördeprognoserna till den prisreglerande verksamheten vid Statens Jordbruksnämnd samt av regleringsföreningarna vid planering av utrikeshandel och prissättning.

Till och med 2013 användes data från totalt 11 väderstationer vilket innebar att data från vissa väderstationer användes till flera län. År 2014 och senare

används data från en väderstation per län. Resultat baserat på 11 respektive 21 väderstationer har jämförts för några år. Resultaten visar inte på några skillnader.

G Kontaktuppgifter

Typ	Uppgift
Statistikansvarig myndighet	Statens jordbruksverk
Kontaktinformation	Statistikproducent: Simon Lind
E-post	statistik@jordbruksverket.se
Telefon	036 – 15 63 42